

Sedatie met propofol bij gynaecologisch onderzoek of behandeling

De behandeling

Binnenkort ondergaat u in het Beatrixziekenhuis een onderzoek of behandeling (procedure) waarbij u een sedatie krijgt. In deze folder krijgt u informatie over sedatie, waarom dit nodig is en waar u rekening mee moet houden.

Wat is sedatie?

Sedatie betekent letterlijk het verlagen van het bewustzijn. Hierdoor ervaart u minder angst of spanning en kunt u comfortabel een (mogelijk onaangename) procedure ondergaan. Omdat u zich beter kunt ontspannen kan de arts de procedure onder goede omstandigheden uitvoeren. Voor de sedatie krijgt u medicijnen toegediend via een infuusnaald in een bloedvat van uw arm of hand. U krijgt een slaapmiddel om u in een lichte slaap te houden en zo nodig een sterke pijnstiller om ervoor te zorgen dat u geen of minder pijn ervaart. De sedatie wordt uitgevoerd door een hiervoor speciaal opgeleide anesthesiemedewerker, de sedatie praktijk specialist (SPS). Hij of zij bewaakt tevens constant uw hartslag, bloeddruk, ademhaling en comfort tijdens de procedure.

Effecten van sedatie

Het toedienen van een slaapmiddel en een pijnstiller heeft een aantal effecten op het lichaam:

- U wordt slaperig en suf waardoor u de procedure niet (helemaal) bewust meemaakt. Na afloop bent u meestal weer vergeten wat er gebeurd is.
- U voelt minder of helemaal geen pijn.
- Tijdens een sedatie is het alsof u slaapt, maar u blijft wekbaar. Hierdoor is sedatie niet hetzelfde als narcose.
- U behoudt belangrijke reflexen als ademhalen en slikken.

Voor de behandeling

Belangrijk om te weten wanneer u een procedure onder sedatie zal ondergaan:

- Ter voorbereiding op de sedatie vult u een vragenformulier in. Dit is nodig om uw gezondheidstoestand in kaart te brengen, zodat hier bij de sedatie rekening mee gehouden

kan worden. Het kan zijn dat de sedatie praktijk specialist bij aanvullende vragen, onduidelijkheden of voor adviezen nog telefonisch contact met u opneemt.

- Het is belangrijk dat u **nuchter** bent als u de sedatie ondergaat. Dit om te voorkomen dat tijdens de sedatie inhoud van uw maag via uw slokdarm in de luchtpijp en zo in uw longen terecht komt. Wanneer dit gebeurt, kan er een ernstige longontsteking ontstaan.

- Is het onderzoek 's ochtends dan mag u de dag voor het onderzoek tot 24.00 uur ('s nachts) normaal eten en drinken.
- Is het onderzoek 's middags, dan mag u 's morgens tot 07:00 uur (niet later!) een beschuitje met een kopje thee nuttigen.

Heeft uw behandelend arts aangegeven dat u langere tijd van tevoren niet mag eten en drinken? Houdt u zich dan aan die afspraak met uw specialist.

Heeft u kort voor de procedure toch gegeten of gedronken? Dan kan de sedatie (en mogelijk de procedure) voor uw eigen veiligheid niet doorgaan.

- U mag uw **medicijnen** op de gebruikelijke tijd innemen met een slokje water, tenzij uw behandelend arts of de sedatie praktijk specialist anders met u heeft afgesproken.
- Twee uur voorafgaand aan de procedure mag u niet meer roken.
- **Verwijder uw sieraden, horloge, make-up en nagellak.** Het is belangrijk dat we de natuurlijke kleur van de huid en nagels kunnen zien. Laat uw contactlenzen uit. U mag wel een gehoorapparaat en een bril dragen.
- Bent u bekend met het slaap-apneu syndroom (OSAS) en gebruikt u hiervoor een CPAP-apparaat, neemt u dit apparaat dan mee naar het ziekenhuis op de dag van de procedure.
- Is er **iets veranderd in uw gezondheid** tussen het invullen van het vragenformulier en de dag van de procedure? Geef dit dan zo snel mogelijk door aan de sedatie praktijk specialist. Deze beoordeelt dan of de sedatie door kan gaan.
- Regel van tevoren **vervoer naar huis**. U mag zelf geen vervoermiddel besturen na een sedatie. Tevens bent u verplicht om zich na de procedure onder sedatie te laten begeleiden door een volwassene. Zorg ervoor dat er een volwassene bij u kan zijn gedurende de eerste nacht na de sedatie.
- Door de effecten van de medicijnen die u krijgt tijdens de sedatie, moet u op de dag van de procedure na de sedatie **geen belangrijke beslissingen nemen** waarvoor u volledig alert moet zijn. (Bijvoorbeeld financiële transacties)
- Door de ingreep kan een menstruatie-achtige pijn ontstaan. Om deze pijn te verminderen krijgt u pijnstillende tabletten.
 - **Naproxen:** U neemt 1 tablet (500 mg) de avond voor de ingreep, voor het slapen gaan.
 - **Naproxen:** U neemt 1 tablet (500 mg) één uur voorafgaande aan het onderzoek.
 - **Paracetamol:** U neemt 2 tabletten (a 500 mg) één uur voorafgaande aan het onderzoek.

Tijdens de behandeling

De dag van de procedure onder sedatie

De procedure onder sedatie vindt plaats in dagbehandeling. Nadat u zich op deze afdeling heeft gemeld, krijgt u speciale onderzoek kleding aan. De verpleegkundige van de afdeling vraagt aan u of u inderdaad niets gegeten heeft en of er nog bijzonderheden zijn die van belang kunnen zijn voor de sedatie. Tevens zal de verpleegkundige u voorbereiden op de sedatie.

U krijgt een infuus op uw hand of onderarm. Via dit infuus kunnen medicijnen toegediend worden. Zodra u aan de beurt bent, wordt u in uw bed naar de ruimte waar de procedure plaats gaat vinden gebracht. Daar ziet u de sedatie praktijk specialist, uw behandelend arts en één of meer assistenten.

Checklist

Voor uw veiligheid en om fouten te voorkomen is het belangrijk zeker te weten dat u de juiste patiënt bent voor de betreffende procedure. Daarom vraagt het team u aan de hand van een checklist naar uw gegevens. Vervolgens stellen ze op verschillende momenten aan elkaar vragen over uw gezondheid en het voor de procedure benodigde materiaal. Pas daarna wordt er begonnen met de procedure onder sedatie.

Start van de procedure onder sedatie

De sedatie praktijk specialist sluit u aan op een bewakingsmonitor. U krijgt nog een knijper op uw vinger om het zuurstofgehalte in uw bloed te controleren. Met deze bewakingsapparatuur wordt u tijdens het onderzoek of de behandeling voortdurend bewaakt.

Tevens krijgt u zuurstof toegediend via een slangetje in de neus of met een kapje. Hiermee wordt gelijk uw ademhaling gecontroleerd.

Hierna krijgt u de medicijnen toegediend waarvan u in slaap valt (de sedatie). Als het gewenste niveau van sedatie bereikt is, kan de behandelend arts de procedure starten.

Na de behandeling

Als de behandelend arts klaar is met de procedure wordt de toediening van de medicijnen gestopt. U wordt dan snel wakker. Vervolgens wordt u in uw bed weer naar de afdeling dagbehandeling gebracht. Een verpleegkundige sluit u ook daar aan op bewakingsapparatuur en let erop dat u rustig bijkomt van de procedure. Gaat alles goed en voldoet u aan de ontslagcriteria? Dan mag u naar huis.

Mogelijke complicaties/risico's

Complicaties ten gevolge van de sedatie komen zelden voor, maar zijn nooit volledig uit te sluiten. Daarom willen wij u ook informeren over deze complicaties.

- Tijdens de sedatie kan het vóórkomen dat de ademhaling vermindert en de bloeddruk daalt. Dit kan behandeld worden door de sedatie minder diep te maken en/of medicatie toe te dienen die de bloeddruk weer laat stijgen. Het kan zijn dat de procedure dan tijdelijk moet worden onderbroken.
- Er bestaat een kleine kans dat u moet braken tijdens de sedatie, met het risico dat de

maaginhoud in de longen terechtkomt. U zou daar een ernstige longontsteking van kunnen krijgen. Het is daarom erg belangrijk dat u nuchter bent.

- Misselijkheid na de sedatie kan optreden als bijwerking van verschillende medicijnen. Door de lage doseringen komt misselijkheid echter zelden voor. Zo nodig kan de misselijkheid met medicatie behandeld worden.

Leefregels na de behandeling

Na ontslag uit het ziekenhuis is het belangrijk dat u zich de eerste 24 uur aan de volgende adviezen houdt:

- Doe het rustig aan. ('luister naar uw lichaam')
- Uw reactievermogen kan tijdelijk verminderd zijn. Bestuur daarom geen voertuig en bedien geen machines op de dag van de procedure na de sedatie.
- Neem geen belangrijke beslissingen op de dag van de procedure na de sedatie.
- Eet en drink licht verteerbare voedingsmiddelen op de dag van de procedure na de sedatie.

Het is heel normaal dat u zich na een procedure onder sedatie tijdelijk minder fit voelt. De gebruikte medicijnen zijn na een dag al volledig uit uw lichaam verdwenen, maar het lichamelijke herstel kan langer duren. De klachten verdwijnen meestal vanzelf.

Lichamelijke klachten als gevolg van de sedatie

Heeft u binnen 24 uur na de procedure ernstige lichamelijke klachten die mogelijk te maken hebben met de sedatie? Neem dan onder kantooruren contact op met de sedatie praktijk specialist, via telefoonnummer (0183) 64 46 65. Buiten kantooruren en in het weekend kunt u contact opnemen met de dienstdoende anesthesioloog, via telefoonnummer (0183) 64 44 44.

Vragen

Heeft u nog vragen? Stel ze dan gerust aan de sedatie praktijk specialist of uw behandelend arts.